

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusasja number	179-25/293422
Otsuse kuupäev	28.08.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Ühispakkujate Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa vaidlustus Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse riigihankes „Üritusturundusteenuse tellimine 2025-2028“ (viitenumber 293422) ühispakkujate Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa pakkumuse tagasilükkamise otsusele hanke osas 2
Menetlusosalised	Vaidlustaja, ühispakkujad Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa, esindaja vandeadvokaat Arne Ots ja advokaat Kirti Jürimäe
Vaidlustuse läbivaatamine	Hankija, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, esindaja Siret Suurväli Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta ühispakkujate Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta ühispakkujate Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa vaidlustusmenetlusega seotud kulud nende enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 06.05.2025 avaldas Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris (edaspidi RHR) avatud hankemenetlusega läbiviidava riigihanke

„Üritusturundusteenuse tellimine 2025-2028“ (viitenumber 293422) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh RHAD üldosa ja RHAD lisad. Riigihange on jagatud kaheks osaks:

- Osa 1 - Turismi-, ekspordi-, ja välisinvesteeringute osakondade üritusturundusteenus (edaspidi Osa 1);
- Osa 2 - Innovatsiooniteenuste ja iduettevõtluse osakonna ning teiste hankija osakondade üritusturundusteenus (edaspidi Osa 2).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitati Osas 1 viis pakkumust ja Osas 2 neli pakkumust.

2. Hankija lükkas 18.07.2025 protokollilise otsusega Osas 2 tagasi Miltton Events OÜ, ühispakkujate Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa ning ühispakkujate Orangetime Event OÜ ja RadiusTech OÜ pakkumused ning tunnistas vastavaks Osaiingu Jolos pakkumuse (edaspidi Otsus).

3. 28.07.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) ühispakkujate Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa vaidlustus Hankija otsusele lükata ühispakkujate Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa (edaspidi ka Vaidlustaja) pakkumus Osas 2 tagasi.

Järgnevalt käsitleb vaidlustuskomisjon vaid Riigihanke Osa 2.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 04.08.2025 kirjaga nr 12.2-10/178 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 07.08.2025 ja neile vastamiseks 12.08.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude taotluse Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, ühispakkujad Live Agentuur OÜ, Frank Events OÜ ja OÜ Stuudio Üheksa, põhjendab, vaidlustust järgmiselt.

5.1. RHAD lisa 1 järgi tuli pakkumuses esitada gala „Eesti parimad ettevõtted 2025“ loovlahendus (p 7.10). Loovlahendus on aluseks pakkumuste hindamisel (p 7.10.3) ja see pidi olema anonüümne, täpsemalt sätestas RHAD lisa 1 järgmist:

7.10.2. „Eesti parimad ettevõtted 2025“ loovlahendus peab olema anonüümne:

7.10.2.1. pakkumus peab olema koostatud eesti brändi väljatöötatud põhjadel. Põhjad on leitavad siit: *Assets | Brand Estonia*;

7.10.2.2. kampaania loovlahendus ei tohi sisaldada kaubamärke, ettevõtjate logosid, embleeme, graafilisi või kunstilisi kujutisi või tähe- ja numbrikombinatsioone (märgiseid), mille osas on mõni konkreetne ettevõtja, tema bränd või toode äratuntav;

7.10.2.3. elektrooniliselt esitatavalt faililt tuleb eemaldada igasugused viited faili autori/pakkuja kohta;

7.10.2.4. Juhul kui esitatav töö ei ole anonüümne, s.t sisaldab viiteid autori/pakkuja kohta, tunnistatakse pakkumus mittevastavaks.

5.2. Otsusest nähtuvalt ei vastanud tagasilükatud pakkumused RHAD lisa 1 p-is 7.10.2.3 esitatud nõudele, sest lisadokumentidena esitatud kinnitused sisaldasid viiteid pakkuja kohta, sh Otsuse lisa 6 kohaselt ei ole Vaidlustaja loovlahendus Hankija arvates anonüümne, sest failis „Kinnitused“ on nähtavad e-posti aadressid, nimed ja telefoninumbrid, mis on seostatavad pakkumuse esitanud agentuuridega. Lisaks on osade e-kirjade jalustes näha agentuuride logod või e-kirja pöördumises agentuuri nimi. Samuti fail „Catering pakkumine ja menüü“ sisaldab

pakkujate andmeid ning fail „Sündmuse Riskianalüüs ja maandamistegevused-Gala“ sisaldab projektijuhtide nimesid.

5.3. Otsus tuleb kehtetuks tunnistada põhjusel, et see ei ole kooskõlas RHS § 114 lg-ga 2. Alternatiivselt oleks põhjendatud tunnistada Riigihange kehtetuks, kuna vastavaks tunnistati vaid üks pakkumus.

Vaidlustaja pakkumus oli RHAD-is esitatud tingimustele vastav ja isegi kui see nii ei olnud (millega Vaidlustaja ei nõustu), ei esineks pakkumuses sisulisi kõrvalekaldeid.

5.4. RHAD ei sisaldanud kinnituskirjade jt lisadokumentide anonüümsuse nõuet. Loovlahendusele kui ürituse jaoks loodud konkreetsete sõnumite, ideede ja visuaalidega lahendusele kehtis RHAD lisa 1 p-i 7.10.2 järgi anonüümsuse nõue ja vastav märge oli olemas ka pakkumuse esitamisel hankekeskkonnas. Pakkujad said eeldada, et sellisel viisil on loovlahenduse anonüümsus tagatud. Kohas, kuhu sai üles laadida „lisadokumente“, ei olnud vaja kinnitada anonüümsust. Samuti ei sõnastatud neid dokumente hankekeskkonnas „loovlahendusena“. Lisaks tuli „lisadokumentide“ lehele lisada ka nt ühispakkujate volikiri (vt vastavustingimused) ja vaidlust ei saa olla selles, et sellelt ei saanud viiteid pakkujate kohta eemaldada. Seega olid lisadokumentide hulgas ka ühispakkujate poolt digitaalselt allkirjastatud volikirjad, millest igal juhul ilmnesevad pakkujate andmed. Eelnevast saab järeldada, et RHAD ei sisaldanud kinnituskirjade jt lisadokumentide anonüümsuse nõuet ning seetõttu ei olnud Hankijal õigust Vaidlustaja pakkumust tagasi lükata.

5.5. Kinnituskirja ei peeta vastaval tegevusalal „loovlahenduseks“. Loovlahenduseks nimetatakse praktikas mitmekümne leheküljelist esitluse vormis sisulist lahendust hanke ülesande kohta. Lisadokumendid annavad üksnes tunnistust kinnituste õigsusest ja tagavad (hinna)pakkumiste läbipaistvuse. Kui RHAD-is oleks olnud ette nähtud kinnituskirjade anonüümsus, siis oleksid pakkujad pidanud anonüümsuse tagamiseks hakkama kinnituskirja manipuleerima (neis midagi kinni katma või neist midagi välja jätma ja need sisuliselt mõttetult muutma). Samuti ei oleks sellisel juhul kinnituskirjad täitnud oma eesmärgi tagada läbipaistvus ja võimalus pakkujate esitatud informatsiooni kontrollida, s.o et alltöövõtja on nõus tegema koostööd konkreetse pakkujaga.

5.6. Olukorras, kus on võimalikud mingi hanketingimuse või nõude erinevad tõlgendused, tuleb seda tõlgendada pakkujatele soodsamal ja vähem koormaval viisil ning laiendavalt nii, et tagataks võimalikult suure hulga pakkujate osalemine riigihankes võimalikult väheste piirangutega (nt TlnRnKo 31.10.2017, 3-17-1639/18, p 14). Riigihankes oli hanketingimused vähemalt mitmeti mõistetavad, mis annab aluse tõlgendada neid pakkujate kasuks.

Kui alusdokumentidest nähtub, et anonüümne peab olema vaid loovlahenduse dokument ja vastavalt sellele ka kõik pakkujad peale ühe toimeisid, ei saa tegemist olla ühemõtteliselt selge tingimusega.

5.7. Hankija pole varem nõudnud kinnituskirjade anonüümsust.

5.8. Loovlahenduse anonüümsus on tagatud.

Arvestades seda, kuidas lisadokumente esitati, s.o eraldiseisvalt loovlahendusest, on Hankijal võimalik hinnata pakkujate loovlahendusi selliselt, et need on anonüümseid. Igal juhul on Hankijal endal võimalik pakkujale viitavad andmed kinni katta või paluda seda teha pakkujatel. Tegemist ei ole sisulise puudusega, vaid vormilise puudusega dokumendis, mille saab lihtsasti lahendada ja kergesti kõrvaldada.

5.9. Hankija oleks pidanud andma Vaidlustajale võimaluse kinnituskirjadesse jt lisadokumentidesse sattunud väidetavad vead parandada.

Vaidlustaja esitas vajalikud dokumendid tähtaegselt ning kõnealuste andmete loovlahenduse

hindamiseks kinni katmine ei anna lisainfot, vaid hoopis kahandab seda, muutes kinnituskirjad jt lisadokumendid anonüümseks. Ka ei kaasne andmete kinni katmisega dokumentide sisulist muutmist. Hankija on ekslikult lähtunud seisukohast, et väidetavat puudust ei saa kõrvaldada.

5.10. Hankemenetluse kehtetuks tunnistamine

Nelja pakkuja pakkumuste tagasilükkamise otsuse kehtima jäämise korral ei ole vähese konkurentsi põhjusel kohane hankemenetlust lõpuni viia.

5.11. 07.08.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.11.1. Hankija väidab, et Vaidlustaja loovlahendus ei ole anonüümne, sest pakkumuses esitatud elektroonilised failid sisaldavad infot autorite/pakkujate kohta.

Vaidlustaja väidab, et RHAD ei nõudnud, et kõik pakkumuses esitatavad elektroonilised failid oleksid anonüümsed ja RHAD lisa 1 p-i 7.10.2 kohaselt pidi anonüümne olema vaid loovlahenduse dokument, mis tuli RHAD lisa 1 p-i 7.10.2.1 järgi esitada viidatud eesti brändi väljatöötatud põhjal. Vaidlustaja esitas anonüümse loovlahenduse dokumendi.

Vaidlustajad ei nõustu Hankija käsitlesega, nagu oleksid kinnituskirjad jt lisadokumendid loovlahenduse osad, mis pidid olema anonüümsed.

5.11.2. RHAD lisa 1 p-i 7.10.1 kohaselt tuli loovlahenduses esitada mh gala toimumiskoha, ruumide ja gala läbiviimiseks vajalike teenuste kirjeldus ja põhjendus, artistide ja etteastete valik ja põhjendus, õhtujuhtide tutvustus ja valiku põhjendus, menüü ning riskianalüüs. Vaidlustaja need ka loovlahenduse dokumendis esitas. Lisadokumentidena esitatud e-kirjad, pakkumised jm ei täiendanud hindamiseks esitatud loovlahendust, vaid üksnes kinnitasid loovlahenduses märgitud andmete tõelevastavust. Juhul, kui lugeda anonüümseuse nõudega hõlmatuks ka kinnituskirjad jt lisadokumendid, muutuks kinnituste esitamise nõue sisutühjaks, sest anonüümsete kinnituste põhjal pole võimalik veenduda pakkuja esitatud andmete õigsuses ega tegelikus kokkuleppes töö teostamiseks.

5.11.3. Ekslik on Hankija seisukoht, nagu oleks Vaidlustaja arusaam loovlahenduse olemusest tarbetu. Hankija peab hanketingimused esitama viisil, millest valdkonnas pädevad ettevõtjad tavapärase hoolsuse korral ühtviisi aru saavad, mida kinnitab ka Euroopa Kohtu praktika (C-448/01, p-id 56–57). Selleks tuleb kasutada valdkonnas tegutsevatele isikutele arusaadavat terminoloogiat ja täpsusastet (RHS § 87 lg 1). Vaidlustaja põhjendas vaidlustuses, et kinnituskirja ei peeta vastaval tegevusalal loovlahenduseks.

5.11.4. Hankija kinnitab vastuses, et pakkumuste vastavuse kontrolliks ja hindamiseks on moodustatud erinevad komisjonid. Arvestades, et Vaidlustaja esitas lisadokumendid loovlahendusest eraldi, oli vastavuskomisjonil esmalt võimalik kontrollida kinnituskirjade olemasolu või puudumist ning hindamiskomisjonil oli võimalik pärast hinnata pakkuja anonüümseid loovlahendusi.

5.11.5. Vaidlustaja ei näinud ette, et Hankija tõlgendab RHAD-i Vaidlustajast erinevalt, mistõttu selgitusi ei küsitud ja tingimusi ei vaidlustatud.

5.11.6. Pakkujate võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtteid ei riku see, kui sarnased dokumendid või andmed esitamata jätnud pakkujaile antakse puuduste kõrvaldamiseks ühetaoline võimalus.

6. Hankija, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vaidlustaja loovlahendus ei ole anonüümne, sest pakkumuses esitatavad elektroonilised failid sisaldavad infot autorite/pakkujate kohta. RHAD Lisa 1 p-ti 7.10.2.3 kohaselt tuli aga

eemaldada elektrooniliselt esitatavalt failist igasugused viited autorile/pakkujale.

Vaidlustaja pakkumuses:

- failis „Kinnitused“ on nähtavad meiliaadressid, nimed ja telefoninumbrid, mis on otseselt seostatavad pakkumuse esitanud agentuuridega (nt angelina@liveagentuur.ee, leho@frankevents.ee). Lisaks on osade e-kirjade jalustes näha agentuuride logod, veebiaadressid (nt www.liveagentuur.ee) või e-kirja pöördumises agentuuri nimi (nt „Tere Frank Events!“). Kõnealused kinnitused tuli esitada RHAD lisa 1 p-de 7.10.1.3, 7.10.1.5.1 ja 7.10.1.5.2 alusel loovlahenduses;
- fail „Cateringi pakkumine ja menüü“ sisaldab pakkuja andmeid (nt tellija: Live Agentuur OÜ). Kõnealune fail tuli esitada RHAD Lisa 1 p-i 7.10.1.6 alusel loovlahenduses;
- fail „Sündmuse Riskianalüüs ja maandamistegevused-Gala“ sisaldab projektijuhtide nimesid (A. Toming, J. Tuha), kelle seos pakkujaga on Google otsingumootori abil otseselt nähtav (nt on J. Tuha pakkuja Live Agentuur OÜ juhatuse liige). Kõnealune fail tuli esitada RHAD lisa 1 p-i 7.10.1.9 alusel loovlahenduses.

6.2. Hankija ei nõustu Vaidlustajaga, et RHAD-is ei sisaldunud kinnituskirjade jt lisadokumentide anonüümsuse nõuet. Vaidlustajate sõnul on loovlahendus eraldiseisev dokument, mille puhul tuli kinnitada selle anonüümsust. Kinnituskirjad aga „lisadokumendid“ ning nendele anonüümsuse nõue ei laienenud.

RHAD lisa 1 p-is 7.10.1 on Hankija selgelt sätestanud, millised dokumendid anonüümsena esitatava loovlahenduse osaks peavad olema, mh kuuluvad RHAD lisa 1 p-i 7.10.1 kohaselt loovlahenduse juurde erinevad kinnituskirjad ja nõusolekud (alapunktid 7.10.1.3, 7.10.1.5.1, 7.10.1.5.2), menüüpakumised (alapunkt 7.10.1.6), riskianalüüs (alapunkt 7.10.1.9) jne. Hankija ei ole sätestanud, millises formaadis ja millisel kujul loovlahendus tuleb esitada – kas ühe või mitme failina. Selle valiku tegi pakkuja. Küll aga pidid kõik loovlahenduses nõutud dokumendid vastama RHAD-is sätestatud anonüümsuse tingimusele.

6.3. Vaidlustaja tõlgendus, et loovlahendus on kinnituskirjadest „eraldiseisev dokument“, on arusaamatu. Asjaolu, et Vaidlustaja on kinnituskirjad omal initsiatiivil liigitanud „lisadokumentideks“ ja RHR-is „pakkumuse lisadokumentide“ all esitanud, ei muuda neid loovlahenduse juurde mitte kuuluvateks dokumentideks, vaid need on sellegipoolest loovlahenduse osad vastavalt RHAD-ile. Samal põhjusel ei eeldanud Hankija ühispakkuja volikirja anonüümsuse tagamist – tegemist ei olnud dokumendiga, mis RHAD lisa 1 p-i 7.10.1 kohaselt oleks pidanud kuuluma loovlahenduse juurde.

6.4. Vaidlustaja väitel ei peeta kinnituskirja vastaval tegevusalal „loovlahenduseks“.

Vaidlustaja seisukoht „loovlahenduse“ olemusest on tarbetu, sest Hankija on RHAD-is sätestanud, millised dokumendid Riigihanke loovlahenduses sisalduma peavad Kui Vaidlustajal tekkis küsimusi RHAD-i tingimuste osas, oleks tulnud need esitada enne pakkumuste esitamise tähtaega.

6.5. Hankija ei nõustu Vaidlustaja seisukohtadega et kui RHAD-is oleks olnud ette nähtud kinnituskirjade anonüümsus, siis oleksid pakkujad pidanud anonüümsuse tagamiseks hakkama kinnituskirjadega manipuleerima, samuti ei ole Vaidlustaja hinnangul Hankija nõudmiste järgi kinnituskirjade esitamisel tagatud läbipaistvus ja võimalus pakkuja esitatud informatsiooni kontrollida.

Dokumentide manipuleerimisega oleks tegemist juhul, kui Hankija ei oleks kinnituskirjade anonüümsust nõudnud, kuid pakkujad oleksid seda siiski teinud. Antud juhul on Hankija nõudnud, et pakkujad kinnituskirjad anonüümseks muudaks ning kas või kuidas sellisel kujul esitatavad kinnituskirjad oma eesmärgi täidavad, ei ole Vaidlustaja hinnata.

Pakkumuste vastavuse kontrolliks ja hindamiseks on Hankijal moodustatud erinevad komisjonid (vastavuskomisjon ja hindamiskomisjon) - loovlahenduse anonüümsuse tingimusele vastavust kontrollib vastavuskomisjon ning juhul, kui komisjonil oleks tekkinud

kahtlus esitatud kinnituskirjade tõepärasuse osas, oleks komisjonil olnud võimalik esitada pakkujale vastavad selgitustaotlused. Vastavuskontrolli läbinud pakkumused esitatakse hindamiskomisjonile anonüümseks hindamiseks.

6.6. Hankija ei ole seotud varasemates hankemenetlustes sätestatud tingimuste või vastuvõetud otsustega.

6.7. Vaidlustaja on seisukohal, et loovlahenduse anonüümsus on siiski tagatud arvestades seda, kuidas lisadokumente esitati (eraldiseisvalt loovlahendusest) ja tegemist ei ole sisulise puudusega - Hankijal on võimalik hinnata pakkujate loovlahendusi selliselt, et need on anonüümsed, samuti on Hankijal endal võimalik pakkujale viitavad andmed kinni katta või paluda seda teha pakkujatel. Hankija Vaidlustajaga ei nõustu.

Loovlahendus on vastav siis, kui see sisaldab kõiki RHAD-is nõutud tingimustele vastavaid dokumente. Kui mõningad loovlahenduse dokumendid ei ole anonüümsed, tunnistatakse pakkumus RHAD lisa 1 p-is 7.10.2.4 sätestatu kohaselt mittevastavaks.

6.8. Hankija kaalus, kas puudust saab kõrvaldada selgituste kaudu, kuid RHS § 46 lg 3 alusel oleks tegemist pakkumuse sisulise muutmisega, st mittevastava pakkumuse vastavaks muutmisega. Hankija on veendunud, et tegemist on sisulise puudusega.

Hankija on RHAD-is kehtestanud selged nõuded, millele loovlahendus vastama peab, mistõttu ei saa nõude täitmata jätmist pidada vormiliseks puuduseks - kui loovlahendusele, sh kinnituskirjadele, olid kehtestatud konkreetsed tingimused, siis nende nõuete mittetäitmine on sisuline puudus.

6.9. Hankijal on keelatud omaalgatuslikult pakkumuses esitatud andmeid kinni katta, muutes sellega mittevastav pakkumus vastavaks.

6.10. Puudub kahtlus, et tingimus oli arusaadav. Tingimus oma sõnastuses on läbipaistev, selge ja üheselt mõistetav ning võimaldas kõigil tavapäraselt tähelepanelikel pakkujatel saada sellest ühte moodi aru. Asjaolu, et neljast pakkujast üks täitis hoolsuskohustust ja 3 mitte, ei anna alust asuda seisukohale, et tingimus ei olnud ühemõtteliselt selge.

6.11. Hankija ainukeseks võimaluseks oli kontrollida pakkumuse vastavust vastavalt seatud vastavustingimustele. Hankijal ei ole võimalik asuda tingimust laiendavalt tõlgendama või loobuda tingimuse täitmise kontrollimisest ega muuta mittevastavat pakkumust vastavaks.

6.12. Vaidlustaja hinnangul ei ole pakkumuste tagasilükkamise kehtima jäämise korral kohane hankemenetlust lõpuni viia. Hankija kaalus vastavat võimalust, kuid jõudis järeldusele, et puudub vajadus hankemenetluse kehtetuks tunnistamiseks.

6.13. Hankija esitas 12.08.2025 täiendava seisukoha.

6.13.1. Hankija ei ole nõudnud anonüümsena „kõiki elektroonilisi faile“ vaid Hankija on nõudnud anonüümsena RHAD lisa 1 p-is 7.10.1 nõutud loovlahendust.

Hankija on esitanud RHAD lisa 1 p-is 7.10.1 loetelu (p-ides 7.10.1.1–7.10.1.9) dokumentidest (mh kuuluvad loovlahenduse juurde näiteks kinnituste e-kirjad), millest peab koosnema loovlahendus. Mitte ükski nendes punktides nimetatud dokumentidest ei kannu eraldi nimetust „loovlahendus“, mis võiks kinnitada Vaidlustaja ekslikku arusaama „loovlahenduse dokumendist“ (mis pidi ainsana anonüümne olema). RHAD lisa 1 p-ist 7.10.1 on üheselt ja selgelt järeldatav, et loovlahenduses tuleb esitada p-ides 7.10.1.1–7.10.1.9 nõutud dokumendid ning kõik need kokku moodustavadki loovlahenduse.

6.13.2. Vaidlustaja pakkumuses on esitatud menüü, mis ei ole anonüümne ja lisaks ka

riskianalüüs, mis ei ole anonüümne. Kuna Vaidlustaja jaatab, et menüü ja riskianalüüs on osa loovlahendusest, mõistavad nad ka seda, et nende esitatud loovlahendused ei saanud olla anonüümsed.

6.13.3. Vaidlustaja leiab, et lisadokumentidena esitatud e-kirjad, pakkumised jm ei täiendanud hindamiseks esitatud loovlahendust vaid üksnes kinnitasid loovlahenduses märgitud andmete tõele vastavust. Hankija kordab, et puudub kahtlus selles, et kinnituskirjad tuli esitada loovlahenduse osana, mis nähtub RHAD lisa 1 p-idest 7.10.1.3, 7.10.1.5.1, 7.10.1.5.2.

6.13.4. Vaidlustaja määrata ei ole, mis eesmärgil ja millisel kujul Hankija kinnituskirju küsib ja vajab. Vaidlustaja ülesanne oli loovlahenduses nõutud kinnituskirjad esitada ja tagada nende nõuetele vastavus ehk anonüümsus.

6.13.5. Loovlahenduse definitsioon on esitatud RHAD lisa 1 p-is 1.1.5: *Loovlahendus on ürituse jaoks loodud konkreetsete sõnumite, ideede ja visuaalidega lahendus, mis toetub korraldaja eesmärgile ja sihtgrupile ning toimib (on sihtgrupile arusaadav, jõuab sihtgrupini, mõjutab sihtgruppi) valitud formaadis. Loovlahenduse elementideks võivad olla muuhulgas esinejad, õhtujuhid, võrgustumist soodustavad tegevused, dekoratsioonid.*

Loovlahenduse kohustuslikud dokumendid on esitatud RHAD lisa 1 p-is 7.10.1. Pakkujal tuli esitada pakkumus vastavalt RHAD-is nõutud tingimustele, mitte enda isikliku arusaama alusel.

6.13.6. Vaidlustaja on seisukohal, et kuna pakkumuste vastavuse kontrolliks ja hindamiseks on Hankijal moodustatud erinevad komisjonid, oli vastavuskomisjonil esmalt võimalik kontrollida kinnituskirjade olemasolu või puudumist ning hindamiskomisjonil võimalik pärast hinnata pakkujate anonüümseid loovlahendusi. Hankija kinnitab, et vastavuskomisjon kontrollis nii kinnituskirjade olemasolu kui ka nende vastavust RHAD-is esitatud nõuetele (ehk anonüümsust). Kontrolli tulemusena selgus, et esitatud Vaidlustaja kinnituskirjad ei ole anonüümsed, mistõttu ei olnud võimalik pakkumust vastavaks tunnistada ega hindamiskomisjonile hindamiseks esitada. RHAD lisa 1 p 7.10.1.4 sätestab, et juhul, kui esitatav töö ei ole anonüümne, s.t sisaldab viiteid autori/pakkuja kohta, tunnistatakse pakkumus mittevastavaks. Hankija ei ole jätnud endale tingimuse täitmise kontrollimisel kaalutlusruumi.

6.13.7. Hankija jaoks on kinnituskirjad loovlahenduse oluline osa, mis tõendab hindamiskomisjonile esitatud lahenduse tõsiseltvõetavust ja läbimõeldust. Menetluse keskel ei ole Hankijal võimalik Vaidlustaja hoolsuskohustuse täitmata jätmise tõttu enda kehtestatud nõudeid mitte järgida ja kinnituskirjad loovlahendusest välja jätta. Pakkujate hoolsuskohustuse puudumise tagajärgi ei saa kanda Hankija ning Vaidlustajal ei saa olla õigustatud ootust, et Hankija jätab enda kehtestatud reeglid järgimata.

6.13.8. RHAD on üheselt mõistetav ja arusaadav ning Vaidlustajal tuli komplekteerida loovlahendus vastavalt RHAD-is sätestatud tingimustele.

Hankijal on kohustus kontrollida pakkumuse vastavust RHAD-ile, Vaidlustaja pakkumus sellele ei vasta ja Hankija on veendunud, et tegemist on sisulise puudusega.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlustuse kohaselt tuleb Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamiseks tunnistada kehtetuks põhjusel, et see ei ole kooskõlas RHS § 114 lg-ga 2. Alternatiivselt oleks Vaidlustaja arvates põhjendatud tunnistada Riigihange kehtetuks, kuna vastavaks tunnistati vaid üks pakkumus.

7.1. Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsus

7 (10)

Otsusest nähtuvalt on Hankija lükanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi RHAD lisa 1 p-is 7.10.2.3 sätestatud nõuetele mittevastavuse tõttu.

Nimetatud säte on sõnastatud järgmiselt:

„Eesti parimad ettevõtted 2025“ loovlahendus peab olema anonüümne:

[---] 7.10.2.3. *elektrooniliselt esitatavalt faililt tuleb eemaldada igasugused viited faili autori/pakkuja kohta* [---].

Tagajärg sellele, kui pakkuja Riigihankes esitatud loovlahendus ei ole anonüümne, on sätestatud RHAD lisa 1 p-is 7.10.2.4 järgmiselt: *Juhul, kui esitav töö ei ole anonüümne, s.t sisaldab viiteid autori/pakkuja kohta, tunnistatakse pakkumus mittevastavaks.*

7.1.1. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et olukorras, kus Hankija on RHAD-is sõnaselgelt ette näinud anonüümsusnõude rikkumisega pakkumusele Riigihankes saabuva tagajärje (*Juhul, kui esitav töö ei ole anonüümne* [---], *tunnistatakse pakkumus mittevastavaks*), ei allu rikkumine selle tuvastamisel enam sisulisusele kontrollile kontekstis, kas sellise rikkumisega pakkumuse saaks siiski vastavaks tunnistada põhjendusega, et puudus ei ole sisuline. Anonüümsusnõude rikkumisega pakkumuse korral on Hankija kaalutusõigus Riigihankes redutseeritud nullini ja olemas on ainult üks õiguspärane valik – selline pakkumus tuleb RHS § 114 lg 2 esimese lause ja RHAD lisa 1 p-i 7.10.2.4 alusel lükata tagasi (tunnistada mittevastavaks).

7.1.2. RHAD lisa 1 p 7.10.2.4 on kehtiv ning Hankija on kohustatud Riigihankes enda kehtestatud reeglitest rangelt kinni pidama (Euroopa Kohtu otsus C-336/12 p 40). See kohustus seondub võrdse kohtlemise põhimõttega ja sellest tuleneva läbipaistvuskohustusega (Euroopa Kohtu otsus C-42/13, p-id 42 ja 43).

Seega kui Vaidlustaja loovlahenduses on RHAD lisa 1 p-is 7.10.2.3 sätestatud puudus (loovlahenduse elektrooniliselt esitatavalt faililt ei ole eemaldatud igasugused viited faili autori/pakkuja kohta), on asjasse puutumatud kõik Vaidlustaja väited seonduvalt puuduse mittedisulusega. Vaidlustuskomisjon märgib täiendavalt, et RHAD Vastavustingimused nõudsid mh järgmise kinnituse esitamist: *Pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimuste ülevõtmist*, mida Vaidlustaja on dokumendis 293422_pakkumuse_568595_vastavustingimused.pdf ka sõnaselgelt (lisaks pakkumuse esitamisele) kinnitanud, mis tähendab, et Vaidlustaja on pakkumuse esitamisel nõustunud mh sellega, et juhul, kui Riigihankes esitav töö (loovlahendus Riigihanke mõttes) ei ole anonüümne, tunnistatakse tema pakkumus mittevastavaks.

7.1.3. Poolte vahel puudub vaidlus, et Vaidlustaja pakkumuses Hankija väidetavad asjaolud esinevad:

- failis „Kinnitused“ on nähtavad meiliaadressid, nimed ja telefoninumbrid, mis on otseselt seostatavad pakkumuse esitanud agentuuridega (nt angelina@liveagentuur.ee, leho@frankevents.ee). Lisaks on osade e-kirjade jalustes näha agentuuride logod, veebiaadressid (nt www.liveagentuur.ee) või e-kirja pöördumises agentuuri nimi (nt „Tere Frank Events!“);

- fail „Cateringi pakkumine ja menüü“ sisaldab pakkuja andmeid (nt tellija: Live Agentuur OÜ;
- fail „Sündmuse Riskianalüüs ja maandamistegevused-Gala“ sisaldab projektijuhtide nimesid (A. Toming, J. Tuha).

Seega puudub sisuline vaidlus, et nendes Vaidlustaja pakkumuses esitatud dokumentides ei olnud Vaidlustaja anonüümsus tagatud. Vaidlustaja väide on, et ükski nendest dokumentidest ei pidanudki anonüümne olema, kuna tegemist ei ole loovlahendusega vaid lisadokumentidega, millele anonüümsusnõue ei kehti. Vaidlustuskomisjon Vaidlustajaga ei nõustu.

7.1.3.1. Hankija on RHAD lisa 1 p-is 7.10.1 sätestanud:

Pakkumuses tuleb esitada lähtuvalt hanke eesmärkidest ja vastavalt RHAD Lisa 1 punktis 7 toodule gala „Eesti parimad ettevõtted 2025“ loovlahendus: [---]. Järgneb üheksa alapunktiline, millest ühel on omakorda alajaotus, loetelu andmetest/dokumentidest, mis tuleb

Riigihanke pakkumuses loovlahenduse esitamisel esitada, sh sätestavad alapunktid:

7.10.1.1. gala kontseptsiooni (katussõnumid, läbiv idee) tutvustus ja põhjendus;

7.10.1.6. esialgne menüü, milles on välja toodud ka ühe inimese toidu kogus grammides, menüü lõplik maksumus 1 inimese kohta ning kirjeldus, kuidas on menüü koostamisel arvestatud toidu süsiniku jalajälje vähendamise;

7.10.1.6. riskianalüüs, sh võimalikud riskid, riskide maandamis-tegevused, riskide esinemise tõenäosus ja mõju ürituse elluviimisele.

Seega on nt gala kontseptsioon samas loovlahendust sisustavate andmete/dokumentide loetelus ühes erinevate kinnituskirjadega, menüü ja riskianalüüsiga ning vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et Riigihankes on Hankija RHAD lisa 1 p-is 7.10.1 (ja selle alapunktides) üheselt mõistetavalt kindlaks määranud, millised andmed/dokumendid moodustavad loovlahenduse selle konkreetse Riigihanke tähenduses või on sellena (loovlahendusena) käsitletavad.

Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et olukorras, kus RHAD sätestab RHAD lisa 1 p-is 7.10.1 (ja selle alapunktides) selge loetelu andmetest ja dokumentidest loovlahendusena, mis hõlmab ka menüüd ja riskianalüüsi, eksib Vaidlustaja väites, et RHAD-is ei sisaldanud kinnituskirjade jt lisadokumentide anonüümsuse nõuet.

Puudub vaidlus, et RHAD lisa 1 p 7.10.2 (koos alapunktidega) sätestab loovlahenduse anonüümsuse nõude ja anonüümne on loovlahendus sellises andmete ja dokumentide mahus nagu see on Riigihankes nõutud.

7.1.3.2. Isegi kui vastavas valdkonnas tegutsevad isikud peavad tavaliselt loovlahenduseks midagi muud, siis ei oma see asja lahendamisel mingit tähtsust – Hankijal on õigus Riigihanke tingimusi määratleda ja RHS § 114 lg 1 kohaselt tunnistatakse vastavaks pakkumus, mis vastab riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Kuna RHAD sätestab üheselt mõistetavalt, mida peab Hankija Riigihanke tähenduses loovlahenduseks, siis ei muutu RHAD-is sätestatu olematuks või vähemoluliseks seetõttu, et Vaidlustaja sisustas pakkumust esitades loovlahendust RHAD-is sätestatust erinevalt.

7.1.3.3. Vaidlustaja viitab RHAD-i ebaselgusele ja ka Riigikohtu praktikale (RKHKo 13.06.2013, 3-3-1-24-13, p 16), mille kohaselt ei pruugi ka kõige hoolikam pakkuja alati mõista tingimuste tegelikku sisu. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kohtupraktikas kirjeldatud olukordi praegusel juhul ei esine.

RHAD on loovlahenduse sisu ja dokumentide nõude osas selge ja üheselt mõistetav ning asjaolu, et kolm (ühis)pakkujat neljast RHAD-is sätestatud nõudeid loovlahendusele ei märganud või kui märkasid, siis ignoreerisid või pidasid neid väheolulisteks, ei tähenda, et nõuded iseenesest oleksid olnud arusaamatud või mitmetimõistetavad. Seega vaidlustuskomisjon on seisukohal, et praegusel juhul ei esine olukorda, kus on võimalikud RHAD-i nõude/tingimuse erinevad tõlgendused, millisel juhul võiks tulla kõne alla nõude/tingimus tõlgendamine pakkujatele soodsamal ja vähem koormaval viisil.

Samuti pidi Vaidlustaja tavapärase hoolsuse juures käesoleval juhul ette nägema, et Hankija tõlgendab RHAD lisa 1 p-i 7.10.1 (ja selle alapunkte) temast erinevalt - kui Vaidlustaja oleks komplekteerinud pakkumuses esitatava loovlahenduse RHAD lisa 1 p-is 7.10.1 (ja selle alapunktides) kehtestatud nõuetest pakkumuse lahendusele lähtuvalt, oleks tavapärase hoolsuse juures olnud RHAD-is sätestatud anonüümsusnõude rikkumine ära hoitav.

Käesoleva vaidlustuse raames ei asu vaidlustuskomisjon hindama ja võrdlema Hankija varasemat tegevust analoogsete tingimustega riigihangetes.

7.1.4. Hankija kohustus on hinnata, kas selgituste küsimisega on võimalik pakkumuses esitatud teavet selgitada või täpsustada, kuid kuna selgitusega ei tohi pakkumust muuta, ei ole Hankijal kohustust selgitusi küsida, kui Hankija on vea olemusest tulenevalt veendunud, et selgitustega ei ole võimalik viga pakkumuses parandada. Hankija on antud juhul sellist veendumust väljendanud ja vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et mittevastavus Vaidlustaja pakkumuses oli antud juhul ilmne ega olnud selgitustega kõrvaldatav. Tuvastatud puuduse

kõrvaldamine oleks võimalik vaid viisil, et Vaidlustaja esitaks uued loovlahenduse dokumendid, millest pakkuja andmed on eemaldatud (Hankija ei või ühelgi juhul asuda ise mittevastavat pakkumust vastavaks muutma (Vaidlustaja pakkumust muutma), sh midagi kinni katma või eemaldama). Vaidlustuskomisjon on ka seisukohal, et olukorras, kus RHAD-is on sõnaselgelt ette nähtud anonüümsusnõuet rikkuva pakkumuse mittevastavaks tunnistamine, oleks pakkujatele antav uus võimalus vastava pakkumuse esitamiseks vastuolus ka pakkujate võrdse kohtlemise ja riigihanke läbipaistvuse põhimõtetega.

7.1.5. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et kuna RHAD lisa 1 p-is 7.10.1.6 nimetatud *esialgne menüü* ja p-is 7.10.1.9 nimetatud *riskianalüüs* on selles Riigihankes osa loovlahendusest, siis olukorras, kus Vaidlustaja esitatud failist „Cateringi pakkumine ja menüü“ ja failist „Sündmuse Riskianalüüs ja maandamistegevused-Gala“ nähtavad meiliaadressid, nimed, telefoninumbrid on seostatavad pakkumuse esitanud agentuuridega, on Hankija õigesti tuvastanud, et Vaidlustaja on rikkunud RHAD lisa 1 p-is 7.10.2.3 sätestatud nõuet loovlahenduse anonüümsusele. Kuna mittevastavus RHAD-ile on tuvastatud õigesti, on Hankija otsus on kooskõlas RHS § 114 lg 2 esimese lausega ja RHS § 3 p-ga 1 selle kehtetuks tunnistamiseks alus puudub.

Vaidlustuskomisjon kordab, et kuna sellise puuduse esinemisel pakkumuses on RHAD lisa 1 p-is 7.10.2.4 ette nähtud imperatiivne alus pakkumuse mittevastavaks tunnistamiseks (mittevastav pakkumus lükatakse tagasi), ei oma asja lahendamisel mingit tähtsust, kas Vaidlustaja arvates oli tegemist sisulise või mittesisulise puudusega pakkumuses – sellise veaga pakkumus tuli tunnistada mittevastavaks ja Vaidlustaja teadis seda (või pidi teadma) pakkumuse esitamisel.

7.2. Vaidlustaja alternatiivse taotlusena esitatud seisukoht, et Riigihange tuleks tunnistada kehtetuks, vaidlustuskomisjonis läbivaatamisele/hindamisele ei kuulu. Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsuse vaidlustamisel Hankijale edastatud nägemus Riigihanke jätkumise võimalikkusest (võimatusest) ei too vaidlustusmenetluses Hankijale kaasa mingeid tagajärgi. Selle üle, kas piiratud konkurentsi olukorras on otstarbekas Riigihanget jätkata või mitte, otsustab üksnes Hankija ja Vaidlustaja ei saa vaidlustuskomisjoni kaudu nõuda Hankijalt sellist tegevust (Riigihanke kehtetuks tunnistamist).

8. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk